

MEKANDERS

Als het verschil niet scheelt

Jaarverslag 2023

Inhoudsopgave

4	1 Reflecties van de voorzitter
6	2 We worden uitgedaagd
8	3 We vieren feest
10	4 Met een kleurrijk collectief overleg 2024-2028 tegemoet
12	5 Cliënten
18	6 Van vakantieopvang naar de volwassenen dagbesteding
26	7 Personeel
32	8 Inhoudelijke werking pedagogenteam
34	9 Vrijwilligers
38	10 Financiën

1

Reflecties van de voorzitter

Hip Hip Hoera, er is er eentje jarig. Juist ja, Mekanders mag op de verjaardagstaart dit jaar 5 kaarsjes uitblazen en die taart ziet er natuurlijk na 5 jaar extra-feestelijk uit. Want op 1 januari stonden De As en Den Leeuweric als fiere ouders bij de wieg van Mekanders en ze hoopten zoals elke ouder dat hun baby tot een mooi kind zou uitgroeien. Hoe trots zouden ze nu zijn als ze zien dat hun kind heel erg levendig en actief is? Reden genoeg dus om te vieren?

De vraag die moet gesteld worden is: Wat bereikt Mekanders wat de toenmalige As en Leeuweric niet zouden hebben bereikt? Weliswaar een puur denkbeeldige vraag, maar het antwoord daarop is het dat niet.

Door het **samenvoegen van de middelen en het personeel** van beide vroegere vzw's hebben we meer mensen met een beperking meer zorg kunnen bieden: er is een zevende woonhuis bijgekomen; MarkSaam, het AC, Gelijkvloer en De Rusthuif hebben een thuis gevonden in andere en nieuwe gebouwen en hebben nieuwe activiteiten kunnen ontwikkelen. Onze jobcoaches hebben de dienst 'begeleid werken' verder laten uitgroeien; de 'Mobiele begeleiding' komt aan huis of ontvangt in De Mees meer dan 200 personen; aanmeldingen bij Mekanders kunnen nu op een meer gestructureerde manier gebeuren. En dát is precies waarvoor Mekanders moet staan: een verantwoordelijke rol opnemen in de maatschappij ten dienste van diegenen die het vandaag meer nodig hebben dan anderen.

In de loop van deze vijf jaar heeft Mekanders niet alleen meer mensen bereikt, maar het heeft ook **een zorg kunnen bieden die meer gespecialiseerd** is. Bijscholing is –gelukkig! - een door de overheid verplichte voorwaarde, maar het heeft ons de mogelijkheid geboden om in te zetten op een meer individuele aanpak.

We kunnen ervan uitgaan dat ook voor onze personeelsleden de fusie tot Mekanders een goede zaak is. Meer dan vroeger bestaat de mogelijkheid dat ieder op een juiste plaats terecht kan of kan verder groeien in een job die hem of haar beter ligt. **'Gluren bij de burens'**, kijken hoe het er bij de andere afdelingen aan toe gaat biedt de mogelijkheid om een nieuwe adem te vinden en uiteraard, hoe meer burens, hoe meer er kan 'gegluurd' worden.

Vijf jaar geleden leek het **een echte krachttoer** om de administraties van De As en Den Leeuweric in mekaar te doen overgaan, maar ook dat is een 'Mekanders'-verhaal geworden: haast naadloos is dat gelukt. De hertekening van de directie, met algemeen directeur, personeelsdirecteur, pedagogisch directeur en financieel directeur, de ondersteuning van pedagogen en teamcoaches, de inzet van al onze personeelsleden, dat alles heeft onze missie en visie alleen maar krachtiger gemaakt.

In onze visie staat **de lokale verankering** prominent centraal. Precies om die band met de plaatselijke gemeenschap te waarborgen zijn de Lokale AdviesRaden (LAR) opgericht en werd de visie daarop nauwkeuriger omschreven.

Hoewel het financiële luik niet het belangrijkste onderdeel van Mekanders is – 'zorg' is immers onze voornaamste drijfveer – heeft de samenvoeging van 2019 onze **financiële mogelijkheden** erg vergroot en is daardoor veel van wat hierboven opgesomd is verwezenlijkt kunnen worden: MarkSaam is gebouwd, de Mees is het zenuwcentrum van onze organisatie geworden, de renovatie van De Rusthuif is bijna een feit, de plannen van Goriën zijn ingediend bij de overheid, de uitbreiding van De Hei is door het bestuur goedgekeurd.

'Reden genoeg dus om te vieren' ging bovenaan deze tekst nog gevolgd door een vraagteken. Dat vraagteken mag weg, het antwoord is heel duidelijk: Ja, **Mekanders mag erg fier zijn** verjaardag vieren, de taart ziet er feestelijk uit, versierd met slagroom en marsepein en kaarsen. Mekanders mag blazen, maar niet uitblazen: de volgende vijf jaren eisen hun recht op.

Gust Luyten, voorzitter vzw Mekanders

Inspanningen

Ontegensprekelijk moeten we toegeven dat er **de laatste jaren veel (extra) overheidsmiddelen vrijgemaakt** zijn voor personen met een handicap. Zo maken momenteel ruim 100.000 mensen met een handicap gebruik van één of andere vorm van VAPH-ondersteuning. Bijna 29.000 mensen ontvangen momenteel een Persoons-Volgend Budget (PVB), zo'n 45.000 mensen maken gebruik van hulpmiddelen en meer dan 24.000 mensen doen beroep op Rechtstreeks Toegankelijke Hulp (RTH). Daarenboven ontvangen 1.800 gezinnen een Persoonlijk AssistentieBudget (PAB) en 8.600 gezinnen krijgen ondersteuning van een MultiFunctioneel Centrum (MFC, ondersteuning voor minderjarigen met een beperking).

Deze toename van aantal en grootte van budgetten is een stap in de goede richting, ... maar toch is dit nog **veel te weinig**. Er blijven gigantisch veel mensen wachten op een volwaardig budget, op een toereikende en volwaardige ondersteuning van hun zorgen. Dit is schrijnend, discriminerend en een ontwikkeld land als België onwaardig.

De rechten van mensen met een handicap garanderen

We moeten misschien niet alleen naar onze instanties rechtstreeks verantwoordelijk voor Welzijn kijken. Goede zorg in de samenleving gaat namelijk verder dan 'het geven van een budget' of het 'zorgen voor een aangepast bed'. Handicapbeleid moet veel verder gaan dan dit. Handicapbeleid moet gaan over het garanderen van de rechten van mensen met een handicap. Kiezen we ervoor om als samenleving **elk individu het fundamentele recht te geven om volwaardig deel te nemen aan het leven**? Op deze vraag moeten we een antwoord krijgen! Het zal moed vragen van onze beleidsmakers om ook op lange termijn hierin de juiste keuzes te maken.

Het recht op ondersteuning EN het recht op een inclusief leven zijn verankerd in het **VN-verdrag** inzake de rechten van mensen met een handicap dat België reeds in 2009 onderschreef. Het VN-verdrag benadert handicap vanuit een mensenrechtenperspectief. Het streeft naar **een inclusieve samenleving** waar mensen met een handicap als volwaardige burgers, net als iedereen, eigen keuzes kunnen en mogen maken. Vandaag moeten heel wat mensen met een handicap elke dag opnieuw opboksen tegen **allerlei (on)zichtbare drempels**. Laten we afstappen van kortetermijnoplossingen en streven naar een samenleving waar het recht op participatie gerespecteerd wordt.

Aanzienlijke uitdagingen

Naast de opdracht en verantwoordelijkheden die er voor onze overheid zijn, staan zorginstellingen in Vlaanderen ook voor aanzienlijke uitdagingen. Variërend van een tekort aan gekwalificeerd personeel tot zorgen over de kwaliteit van de zorg, moeilijke begrotingen en (toekomstige) financiële tekorten. Deze problemen worden verder gecompliceerd door de vergrijzing die de sector in de nabije toekomst zal treffen. Rapporten van internationale organisaties zoals de OESO schetsen duidelijk de uitdagingen waarvoor de gezondheidszorg in zijn geheel zich gesteld ziet: tegen 2030 moeten we **hoogwaardige zorg leveren met minder professionals, binnen een beperkt budget**.

Ook wij als Mekanders kennen de nodige uitdagingen voor de komende jaren: een groeiende groep mensen die op een eigen gewenste manier zorg zullen vragen, toenemende complexiteit van de zorg- en ondersteuningsvragen, vergrijzing van onze bewoners en gasten én vergrijzing van onze personeelsleden, krapte op de arbeidsmarkt en druk op de financiën. **De handschoen is geworpen en de Mekandersfamilie zal deze met graagte opnemen**. Laten we hopen dat de overheid even moedig is.

Roel Megens, algemeen directeur

3

We vieren feest

Huizeken 25 jaar / Dienst Vrije Tijd 30 jaar / Gelijkvloer 1 jaar

In januari 2022 verhuisden Dienst Vrije Tijd en 't Huizeken naar het gebouw van de hoofdzetel aan de Steenweg op Oosthoven. Sindsdien gaan ze samen verder als Gelijkvloer. Een nieuwe start op een nieuwe locatie. Bovendien bestaat in 2023 **'t Huizeken 25 jaar en Dienst Vrije Tijd 30 jaar**.

Al deze heuglijke gebeurtenissen vieren ze in stijl met een feestelijk en super plezant **Galabal** op de **eerste verjaardag van Gelijkvloer**. Zaal Sint-Pietershoek in Turnhout is 'the place to be'. Alle cliënten van Gelijkvloer en ook de deelnemers van Vrije Tijd en de bezoekers van de ontmoetingsruimte zijn van de partij. Het harde werk van de gasten, vrijwilligers en begeleiders wordt opgemerkt en gewaardeerd. Cliënten en vrijwilligers worden in de bloemetjes gezet.

Op de tonen van DJ Boer Jan danst en zingt iedereen de ziel uit zijn lijf. De collega's van het ActiviteitenCentrum zorgen voor de lekkere hapjes. Zang, dans, gezellig samenzijn en de heerlijke knabbels maken er een onvergetelijke avond van.

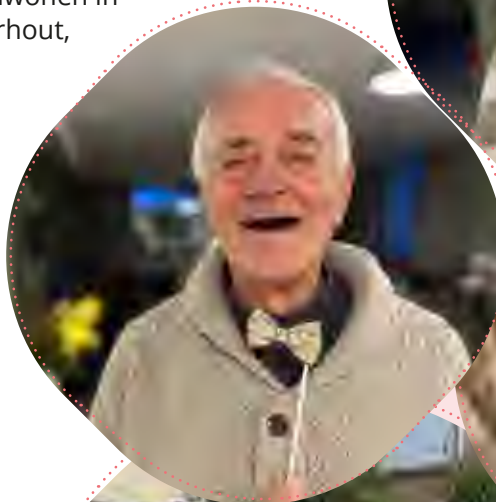
Het Gelijkvloer lied gemaakt en gezongen door de collega's van Gelijkvloer zet de kers op de taart. Iedereen brult mee op de tonen van 'Oerend Hard' van Normaal. Een geslaagde avond waar iedereen nog steeds van nageniet!

HoogMark 10 jaar

Ook in Hoogstraten rollen ze de rode loper uit met de viering van het 10-jarig bestaan van woonhuis HoogMark. Na 3 jaar gezellig samenwonen in drie aanpalende rijhuisjes in Minderhout, genieten ze nu van de luxe en het comfort in hun moderne woonhuis aan de Loenhoutseweg in Hoogstraten.

Op een gezellige receptie halen begeleiders, bewoners en hun families, vrijwilligers, leden van de Lokale AdviesRaad en andere genodigden herinneringen op van 10 jaar HoogMark.

4

Met een kleurrijk collectief overleg 2024-2028 tegemoet

De eerste 'ambtstermijn' (2019-2023) van **het Collectief overlegorgaan** van Mekanders is voorbijgevlogen. Dus tijd voor **verkiezingen!** In juli 2023 deden we een oproep aan alle leden van de gebruikersraden van de deelwerkingen om zich kandidaat te stellen als afgevaardigde van de eigen deelwerking in het Collectief overlegorgaan van Mekanders. Ons huishoudelijk reglement zegt dat er vanuit elke deelwerking maximum twee personen kunnen deelnemen aan het Collectief overlegorgaan.

Ondertussen zijn de verkiezingen afgerond en mogen we Marleen, Sabine en Joost verwelkomen als nieuwe leden. Johan Ghoos heeft ontslag genomen vanuit De Villa. De afstand Tessenderlo-Turnhout is te ver voor de verplaatsingen naar de vergaderingen. Vanuit de andere werkingen blijven dezelfde leden in het Collectief overlegorgaan zetelen.

Helaas zijn ook na deze verkiezingen **sommige afdelingen nog niet vertegenwoordigd**. Dit is zo voor woonhuis De Bosschen en woonhuis Beukenhof in Turnhout. Het goede nieuws is dat iedereen die zich kandidaat stelde ook effectief als lid kan deelnemen.

Intussen zijn de mandaten verdeeld:

- Voorzitter: Ria Wouters, mama van Jan die naar dagcentrum **MarkSaam** gaat.
- Afgevaardigde in het bestuursorgaan van Mekanders: Ria Wouters
- Klachtencommissie: Jean-Pierre Zanni, schoonbroer van Kitty, bewoner van woonhuis **De Hei**
- Toezichtsraad: Jean-Pierre Zanni
- Det Piedfort, mama van Bas, cliënt van dagcentrum **De Rusthuif**. Det vertegenwoordigt ook woonhuis **De Villa**.
- Marleen Pelsmaekers, mama van Katrien, bewoner woonhuis **Goriën**
- Sabine Eykens, mama van Seppe, bewoner woonhuis **Goriën**
- Patrick Van Bourgognie, broer van Gunter, bewoner woonhuis **De Boomgaard**
- Joost Van Sas, broer van Han, bewoner woonhuis **De Boomgaard**
- Treza De Vrij, moeder van Chris, bewoner van woonhuis **HoogMark**
- Eén keer per jaar zal Det een gebruikersraad bijwonen van **Gelijkvloer** en van de **Dienst Begeleid Werken** zodat hun vragen ook aan bod komen in het Collectief overlegorgaan.

Deze **enthousiaste, dynamische ploeg** zal de komende 4 jaar met veel toewijding en zorg de inspraak en participatie van cliënten en hun ouders of wettelijke vertegenwoordigers behartigen binnen Mekanders.

Ria Wouters - Voorzitter Collectief overlegorgaan

5

Clënten

In 2023 ontvangen **463 cliënten** ondersteuning van één of meerdere van onze afdelingen. De jongste deelnemer is drie jaar oud, terwijl de oudste bij Mekanders zijn 82ste verjaardag viert in 2023. Beiden ontvangen begeleiding in MarkSaam. De gemiddelde leeftijd van onze cliënten is 44 jaar. De leeftijdsgroepen van dertigers en vijftigers zijn het meest vertegenwoordigd, elk met 22%.

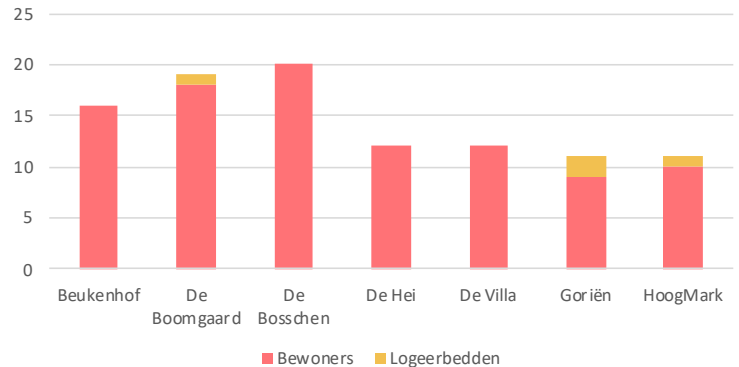
Hieronder vind je een overzicht van de afdelingen waar onze cliënten begeleiding ontvangen.

Woonondersteuning

Afdeling	Aantal bewoners	Aantal logeerbedden
Beukenhof	16	
De Boomgaard	18	1
De Bosschen	20	
De Hei	12	
De Villa	12	
Goriën	9	2
HoogMark	10	1
Totaal	97	4

Bezetting woonhuizen

Tegenover vorig jaar zijn de cijfers stabiel gebleven. Op te merken valt dat er op het einde van 2023 in de Bosschen een cliënt verhuisd is naar een andere voorziening.

Mobiele begeleiding

Onze mobiele begeleiders ondersteunen **194 cliënten** thuis in verschillende levensdomeinen. Mobiele begeleiders zien sommige cliënten gemiddeld een- of tweemaal per week. Andere contacten verlopen om de 2 weken. Sommige contacten gebeuren aan huis, andere op kantoor in Turnhout.

In vergelijking met vorig jaar lijkt er hier een daling, echter dit heeft te maken met een andere interpretatie van de cijfers.

Een groot deel van onze mobiele cliënten hebben bovenop hun mobiele begeleiding nog behoefte aan een bijkomende ondersteuning zoals dagondersteuning in één van onze dagcentra, deelname aan activiteiten van vrije tijd, contacten in de ontmoetingsruimte van Gelijkvloer of een combinatie van verschillende soorten ondersteuning die wij binnen Mekanders aanbieden.

*Twee topdames,
mobiele begeleiders, op pensioen*

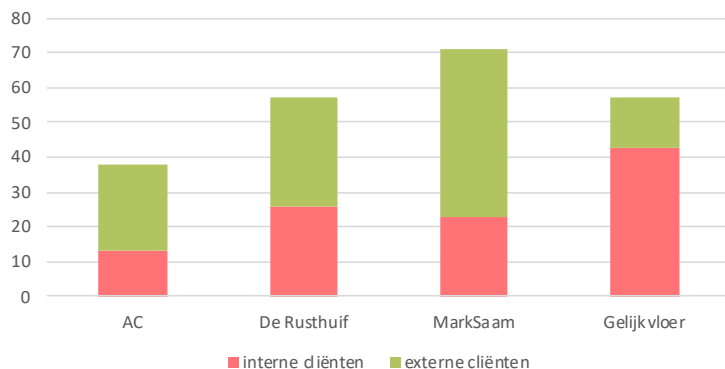

Dagondersteuning

	Externe cliënten	Interne cliënten
Activiteitscentrum	25	13
De Rusthuif	31	26
MarkSaam		
kinderen	13	
volwassenen	35	23
Gelijkvloer	14	43
Totaal	118	105

Bezetting dagcentra

In totaal worden **13 kinderen en 210 volwassenen** opgevangen in onze 4 afdelingen dagondersteuning.

In de tabel is af te lezen hoeveel cliënten vanuit de woonhuizen ondersteuning krijgen (interne cliënten). Onder externe cliënten verstaan we alle cliënten die geen woonondersteuning krijgen binnen Mekanders.

Zowel de interne als de externe cliënten kunnen van meerdere dagcentra ondersteuning krijgen. Hierdoor schommelen de cijfers per jaar en zijn ze moeilijk per persoon te berekenen en zijn ze onderhevig aan interpretatie en per periode. Dit is inherent aan de individuele dienstverlening die we aan de cliënten verlenen.

DIENT BEGELEID WERKEN

20 SEPTEMBER 2023

1STE DANKDAG VOOR BEGELEID WERKERS

Jobcoaching

Onze jobcoaches begeleiden in totaal **94 cliënten** die door hun beperking geen betaalde job kunnen uitvoeren. Dankzij onze jobcoaches kunnen zij op onbezoldigde basis een volwaardige job uitoefenen in het reguliere arbeidscircuit. **80%** van onze begeleid werkers krijgen bij Mekanders nog een andere vorm van ondersteuning.

**BEDANKT, VOOR JULLIE HARDE WERK!
EEN VERWENDAG VOOR ONZE BEGELEID WERKERS**

Dienst Vrije Tijd

Onze Dienst Vrije Tijd organiseert maandelijks een scala aan activiteiten, toegankelijk en betaalbaar voor iedereen, variërend van sportief tot ontspannend. In 2023 mogen we **65 leden** verwelkomen bij onze Dienst Vrije Tijd die 406 dagdelen aanwezig zijn.

Bovendien biedt onze ontmoetingsruimte mensen de kans om elkaar te ontmoeten. Sociaal contact en gezelligheid dragen we hoog in het vaandel. In 2023 mogen we **26 bezoekers** verwelkomen die 763 dagdelen aanwezig zijn.

Logeren en kortverblijf

Binnen Mekanders zijn er **4 logeerbedden** ter beschikking in 3 verschillende afdelingen waar cliënten van onze dagcentra of externe cliënten één of meerdere dagen en nachten kunnen komen logeren. **27 cliënten** maken van dit aanbod gebruik: 18 cliënten uit onze dagcentra en 9 cliënten die geen andere ondersteuning van Mekanders krijgen.

Met **818 nachten** komen we ver boven het aantal logementen t.o.v. 2019, voor de uitbraak van corona. Toen waren onze logeerbedden 362 nachten bezet.

Binnen het logeren is het mogelijk dat we samenwerken met andere voorzieningen waarbij cliënten bij ons komen overnachten maar hun dagondersteuning of betaald werk binnen een maatwerkbedrijf buiten Mekanders ontvangen.

Per uitzondering of bij speciale vragen van cliënten, is het ook mogelijk dat een bewoner van één van onze woonhuizen in één van onze andere woonhuizen 'op vakantie of logement' gaat.

Vakantieopvang kinderen

Tijdens de zomervakantie genieten **43 kinderen en jongeren** met een beperking van een fantastische drie weken durende vakantieopvang in Retie en Merksplas. Dit biedt de ouders de mogelijkheid om even te ontspannen, zonder zich zorgen te hoeven maken over hun kind, dat ondertussen volop plezier beleeft op onze vakantieopvang.

6

Van vakantieopvang naar de volwassenen dagbesteding

Vakantie! Tijd om te rusten, te spelen, te ravotten, een uitstapje te maken, gewoon fijn thuis te zijn, ... Maar wat duurt de vakantie soms lang! Natuurlijk worden er kampen georganiseerd, is er een speelpleinwerking of kun je beroep doen op een babysitdienst. Maar wat als je kind bijzondere zorgen en begeleiding nodig heeft?

Speciaal voor kinderen en jongeren met een mentale beperking organiseert Mekanders elk jaar in de zomervakantie een tof vakantiecamp. De kinderen amuseren zich te pletter met de activiteiten die speciaal op hun noden zijn afgestemd. Veel kinderen mogen we jaar na jaar opnieuw verwelkomen. **Wanneer ze 'te oud' zijn voor de vakantieopvang stromen sommige jongeren door naar onze dagbesteding voor volwassenen.**

De drie vrienden Jan en de broers Bart en Dries startten als kind bij onze vakantieopvang Boemerang en zijn nu al heel veel jaren blije cliënten in ons dagcentrum MarkSaam. Maak hier kennis met deze drie stoere kanjers van Mekanders.

"Ik ben **Jan Fleerackers**. Ik ben 34 jaar en werk in het dagcentrum van MarkSaam sinds mijn 21 jaar. Voordien ging ik naar school in Vibo De Brem in Turnhout. Toen ik nog heel jong was, ging mijn mama in de schoolvakanties op zoek naar opvang voor mij omdat papa en mama moesten gaan werken. We waren superblij toen in Merksplas vakantieopvang Boemerang werd georganiseerd voor kinderen met een beperking.

Mijn ouders hebben mij direct ingeschreven. Gelukkig was er nog een plaatsje vrij! Ik heb me er **superhard geamuseerd** met knutselen, tekenen en spelletjes spelen op de speelplaats van de basisschool in Merksplas.

Na mijn schooltijd was de keuze dus snel gemaakt en ben ik naar de dagbesteding in MarkSaam (toen nog Markdal) gegaan. Ik ga **supergraag naar MarkSaam**. Elke dag heb ik een ander programma.

Ik train en speel mee in de netbalploeg van Mekanders. Ik ga ook wekelijks mee zwemmen in Weelde. Ik maak mijn medezwimmers weleens nat. Dit vindt niet iedereen even leuk, ze noemen mij soms een plaagstok 😊

Twee keer per week ga ik naar De Boomgaard om mee te werken in het klei-atelier. In de lente en zomer mag ik ook mee naar de aardbeienboer om daar te helpen. We plaatsen dan bijvoorbeeld lege doosjes in bakjes. Op MarkSaam werk ik ook in De Schuur. Dit is een semi-atelier waar we bijvoorbeeld stickers plakken op potjes voor ijsjes of waar we meewerken aan het notenkraker project. Mijn wekelijkse activiteit in het hout-atelier vind ik ook superleuk. Bovendien help ik af en toe mee in het bakatelier om koekjes en wafeltjes te bakken. Ik verveel me nooit in MarkSaam!

Mijn hobby's thuis zijn **G-badminton en Krik-Krak omnisportvereniging** voor personen met een beperking. Ik ben ook lid van de Noorderbende. Dit is een initiatief van KVG (Katholieke Vereniging Gehandicapten). Zij organiseren leuke activiteiten in de weekends.

Wekelijks train ik in Vosselaar voor het badminton als voorbereiding op de SOB (**Special Olympics Belgium**) in La Louvière dit jaar. Mijn Unified partner Ellen komt één keer per maand mee trainen om ons goed voor te bereiden. Ik kijk al uit naar het Hemelvaartweekend om samen met de andere deelnemers van Mekanders weer veel plezier te beleven. We doen mee met zwemmen, pingpong, boccia, netbal, badminton en nog andere sporten. **Supporteren jullie ook mee voor ons allemaal?"**

Maak kennis met **Bart (links) en Dries (rechts)** of voor velen die zich weleens durven vergissen, Dries en Bart. Maar wees gerust de jongens zullen je zeker op de vingers tikken wanneer je hun namen verwisselt. Net zoals hun vriend Jan groeiden ook deze twee vrolijke kerels van de vakantieopvang Boemerang jaren geleden door naar de dagbesteding voor volwassenen nu. Ze komen elke dag met **een grote glimlach** naar MarkSaam, brengen iedereen graag aan het lachen en staan altijd klaar voor een mopje.

Hoewel de jongens er fysiek hetzelfde uitzien, hebben ze **heel andere interesses**. Bart werkt graag in het hout-atelier en gaat graag werken bij De Boomgaard (klei-atelier en aardbeienboer). Ook koken staat op zijn planning in MarkSaam. Dries zal eerder kiezen voor activiteiten in het semi-atelier, belevingsgerichte activiteiten of bewegingsactiviteiten. De tweeling gaat elke woensdag mee zwemmen en Bart gaat elk jaar ook mee naar de SOB in de discipline zwemmen. De broers zitten bijna altijd in andere activiteiten, omdat ze verschillende interesses hebben, maar ook omdat ze het wel leuk vinden om niet altijd samen te zijn.

Deze stoere mannen zijn allebei heel geïnteresseerd in **tractors en grote camions**. Wanneer er eentje passeert zwaaien ze ernaar en proberen ze die te laten claxonneren. Hun ouders hadden vroeger een **boerderij met koeien** in Zondereigen. Bart en Dries dragen elke dag een pet die ze gekregen hebben van een landbouwbedrijf of boerderij. Hier zijn ze heel fier op! Op pad met hen, kom je regelmatig mensen tegen die ze kennen. **Ze kennen iedereen** en grijpen elke kans om een babbeltje te slaan.

